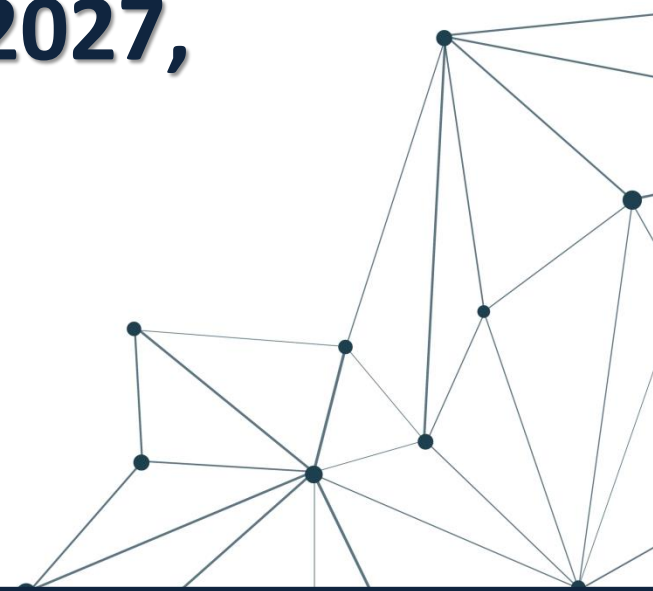

MINISTERSTWO
INWESTYCJI
I ROZWOJU

Fond malých projektov v programoch Interreg 2021 – 2027, analýza predpisov

Odbor územnej spolupráce
Tomasz Kołodziejczak

Predpoklady

- a) Predpoklad **pokračovania v podpore malých projektov** s nižším rozpočtom než v prípade bežných projektov, **projekty by mali byť zamerané na medzilidské vzťahy na pohraničiach**. Malé projekty treba vnímať ako **aktivity zamerané na realizáciu cieľov programu**, nemali by sa vnímať ako samoučelné.
- b) Malé projekty by mali realizovať ciele zodpovedajúce miestnym potrebám, ktoré boli **identifikované, zafinované a kvantifikované v príslušných programoch spolupráce**. Ich obsah treba prispôbiť potrebám konkrétneho projektového územia.
- c) Optimalizácia systému implementácie by mala prebiehať z hľadiska **uľahčenie pre prijímateľov malých projektov**. Systém implementácie musí byť efektívny, čo najjednoduchší a priaznivý pre malých prijímateľov. Treba sa usilovať o maximálne využívanie zjednodušeného postupu zúčtovávania. **Malé projekty** by sa mali zúčtovať predovšetkým z hľadiska dosiahnutých výstupov a výsledkov.

Podmienky

Preambula EÚS

- (23) Je potrebné **objasniť pravidlá upravujúce malé projektové fondy**, ktoré boli implementované od počiatku existencie programov Interreg, ale nikdy neboli zahrnuté v osobitných ustanoveniach ... S cieľom **zjednodušiť riadenie financovania malých projektov** konečnými prijímateľmi, ktorí sa často neuchádzali o podporu z Únie, by malo byť **zjednodušené vykazovanie nákladov a paušálnych súm pod určitou prahovou hodnotou povinné**.
- (27) **Členské štáty by sa mali nabádať** k tomu, aby funkciu riadiaceho orgánu zverili **EZÚS**, alebo aby takéto zoskupenie, rovnako ako iné cezhraničné právne subjekty, poverili zodpovednosťou za riadenie podprogramu, integrovanej územnej investície prípadne **jedného alebo viacerých malých projektových fondov**, alebo aby konali ako jediný partner.

Ciele

„Projekty „ľudia ľuďom“ a malé projekty v programoch cezhraničnej spolupráce“, tieto malé projekty zohrávajú dôležitú úlohu pri budovaní dôvery medzi občanmi a inštitúciami, ponúkajú výraznú európsku pridanú hodnotu a významne prispievajú k celkovým cieľom programov cezhraničnej spolupráce tým, že **odstraňujú cezhraničné prekážky a integrujú pohraničné oblasti a ich občanov.** (nariadenie EÚS (23))

Tento cieľ sa dosahuje vďaka **účasti početných subjektov na miestnej úrovni** a veľkej, bezprostrednej účasti spoločnosti.

Vymedzenie pojmov

Čl. 2. VN

(3) „operácia” je:

(a) projekt, zmluva, akcia alebo **skupina projektov**, ktoré boli vybrané v rámci príslušných programov

(8) „prijímatel” je:

(a) verejnoprávny či súkromnoprávny subjekt, subjekt s právnou subjektivitou či bez nej alebo fyzická osoba, ktoré sú **zodpovedné za iniciovanie alebo za iniciovanie aj vykonávanie operácií**;

(9) „fond malých projektov“ je **operácia** v rámci programu Interreg **zameraná na výber a implementáciu projektov** s obmedzeným objemom finančných prostriedkov;

Čl. 24. EÚS

2. Cezhraničný právny subjekt alebo EZÚS je **prijímateľom finančných prostriedkov z fondu malých projektov**.

EZÚS

Postup pri registrácii

- Vypracovanie **dohovoru a stanov zoskupenia**
  - **Prijatie uznesení** o členstve v EZÚS
  - **Získanie súhlasu** Ministerstva zahraničných vecí (stanoviská: Ministerstva vnútra, Ministerstva financií a Ministerstva investícií a rozvoja) s pristúpením jednotky územnej samosprávy k EZÚS
  - **Zápis do registra** = získanie právnej subjektivity
-
- **Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1082/2006** z 5. júla 2006
  - **Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1302/2013**, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 1082/2006 o EZÚS
  - **Zákon zo 7. novembra 2008 o európskom zoskupení územnej spolupráce** (Dz.U. [Zbierka zákonov] č. 218, pol. 1390, z roku 2011, č. 232, pol. 1378 a z roku 2013, pol. 1323)
  - **Zákon z 11. septembra 2015 o zmene zákona o európskom zoskupení územnej spolupráce** (Dz.U. 2015, pol. 1884)

Cezhraničný právny subjekt

Čl. 2. EÚS

4. „**cezhraničný právny subjekt**“ je právny subjekt zriadený **podľa zákonov jednej zo zúčastnených krajín** v programe Interreg za predpokladu, že ho zriadili územné orgány alebo iné subjekty **z najmenej dvoch zúčastnených krajín**.

- **Európsky rámcový dohovor o cezhraničnej spolupráci medzi územnými celkami alebo orgánmi** vypracovaný v Madride 21. mája 1980 (Dz.U. 1993 č. 61 pol. 287)
- **Vyhlásenie vlády z 1. apríla 1993 o ratifikácii Európskeho rámcového dohovoru o cezhraničnej spolupráci medzi územnými celkami alebo orgánmi** vypracovaného v Madride dňa 21. mája 1980 Poľskou republikou (Dz.U. 1993 č. 61 pol. 288)
- **Zákon z 15. septembra 2000 o zásadách pristupovania jednotiek územnej samosprávy k medzinárodným združeniam miestnych a regionálnych spoločností** (Dz.U. 2000 č. 91 pol. 1009 v znení neskorších predpisov),
- **Zákon zo 7. apríla 1989 o združeníach** (Dz.U. 1989 č. 20 pol. 104 čl. 22.1 v znení neskorších predpisov),
- **Dohovor z Karlsruhe z 23. januára 1996** (Poľsko nie je stranou)

Alokácia FMP

Čl. 24. EÚS

1. **Príspevok z EFRR, alebo prípadne z vonkajších finančných nástrojov Únie do fondu malých projektov v rámci programu Interreg nesmie presiahnuť 20 000 000 EUR alebo 15 % celkovej alokácie programu Interreg, podľa toho, ktorá suma je nižšia.**
5. **Náklady na zamestnancov a nepriame náklady, ktoré vznikli na úrovni prijímateľa na riadenie fondu malých projektov, nesmú presiahnuť 20 % celkových oprávnených nákladov príslušného fondu malých projektov.**

Maximálne hodnoty pre jeden strešný projekt podľa čl. 24.

EÚS PLSK = 155 mil. → FMP 15 % = **23 mil.** ↓ **20 mil.** ≈ 2,8 mil./rok
riadenie 20 % ≤ **4 mil.**

Čl. 106. VN/Čl. 13. EÚS

4. **Miera spolufinancovania pre programy Interreg nesmie byť vyššia ako 70 %.**

FMP

Čl. 22. EÚS

4. Monitorovací výbor, případně řídicí výbor, při výběru operací:
  - a) zabezpečí, aby vybrané operace **dodržovali program Interreg** a účinně **prispívali k dosahování specifických cílů**
  - c) zabezpečí, aby vybrané operace představovali **najlepší poměr mezi výškou podpory, podniknutými činnostmi a dosahováním cílů**

6. Při každé operaci Interreg řídicí orgán zabezpečí, aby sa hlavnému alebo jedinému partnerovi poskytol dokument, v ktorom sa stanovujú všetky podmienky udelenia podpory pre danú operáciu Interreg, zahŕňajúce osobitné **požiadavky týkajúce sa produktov alebo služieb, ktoré treba poskytnúť**, finančný plán a lehotu na realizáciu a v prípade potreby **metódu, ktorá sa uplatní na určenie nákladov operácie, ako aj podmienky na vyplatenie grantu.**

Povinnosti prijímateľa FMP

Čl. 24. EÚS

3. V dokumente, v ktorom sa stanovujú podmienky podpory na financovanie fondov malých projektov, sa **okrem prvkov stanovených v článku 22 ods. 6** stanovujú prvky potrebné na zabezpečenie toho, aby prijímateľ:
- a) vytvoril nediskriminačné a transparentné **výberové konanie**;
  - b) uplatňoval objektívne **kritériá výberu pre malé projekty**, ktorými sa zabráni vzniku konfliktu záujmov;
  - c) **posudzoval žiadosti** o podporu;
  - d) **vyberal projekty a určoval výšku podpory** pre každý malý projekt;
  - e) **zodpovedal za implementáciu operácie** a uchovával všetky doklady požadované na audítorský záznam v súlade s prílohou [XI] nariadenia (EÚ) [nové VN];
  - f) sprístupnil verejnosti **zoznam konečných prijímateľov**, ktorí majú prospech z operácie.

Prijímateľ zabezpečí, aby koneční prijímatelia dodržiavali požiadavky stanovené v článku 35 „*Povinnosti riadiaceho orgánu a partnerov týkajúce sa transparentnosti a informovania.*”

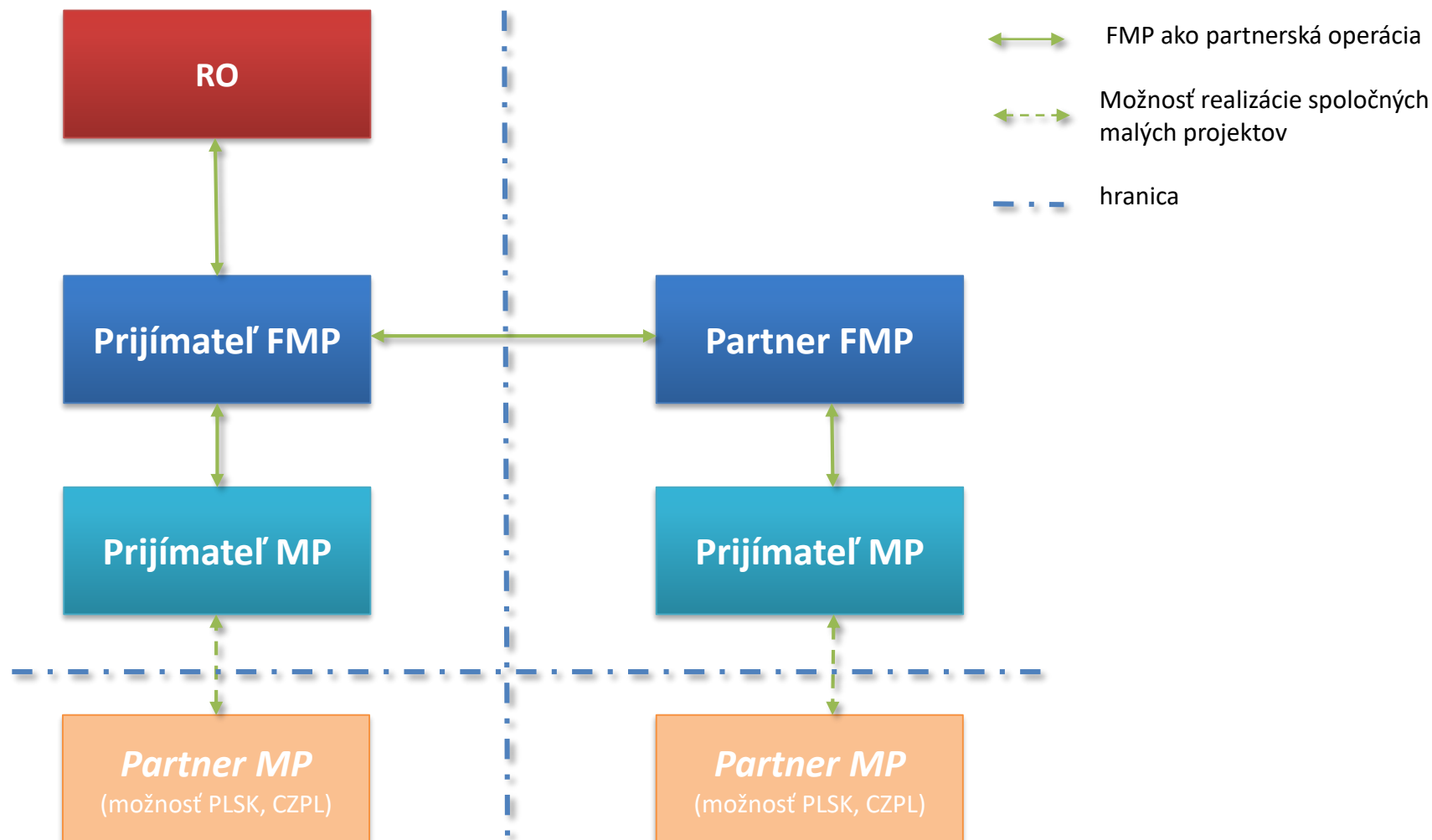
Malý projekt

Čl. 24. EÚS

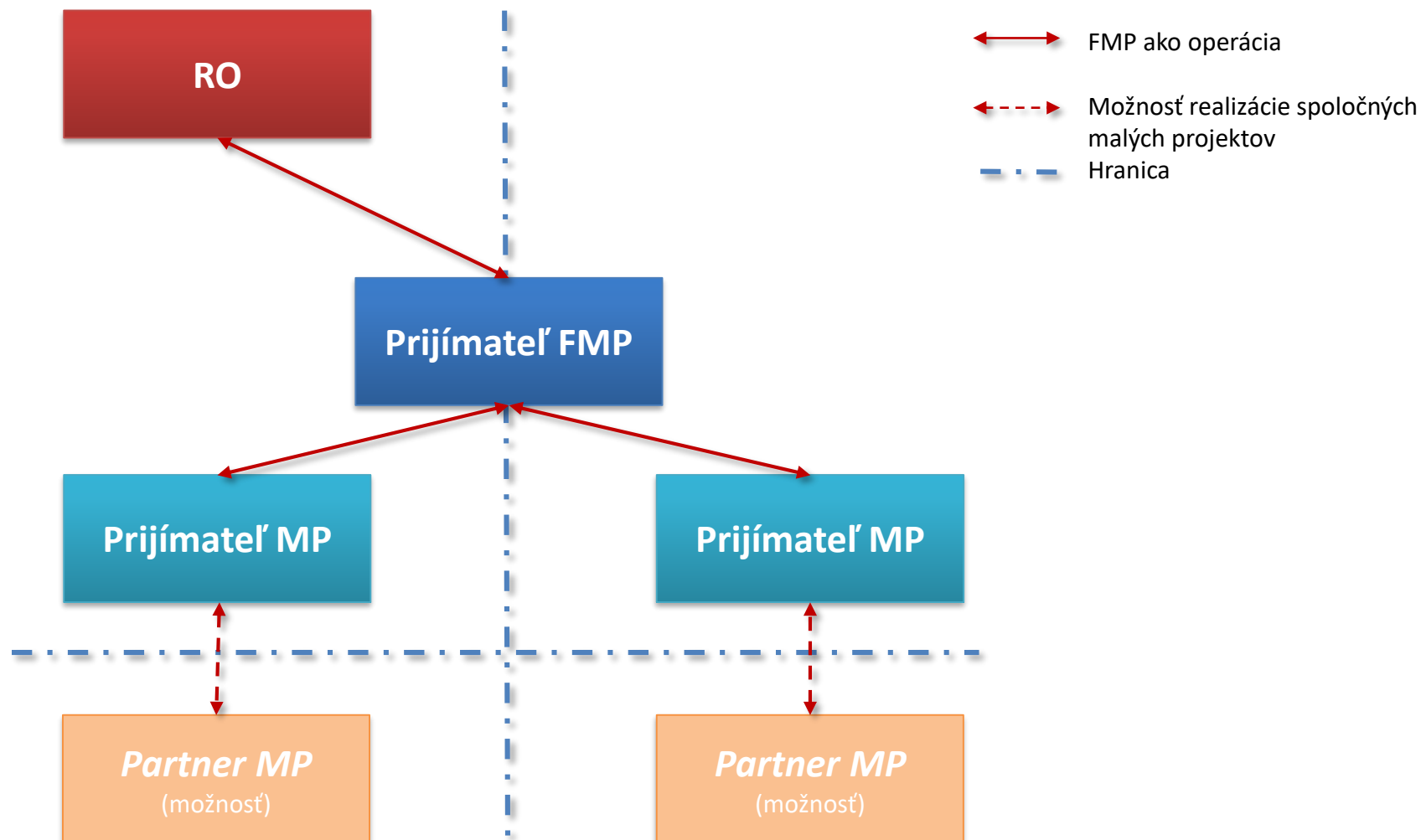
- 1. Koneční prijímatelia v rámci malých projektových fondov** dostanú podporu z EFRR alebo prípadne z vonkajších finančných nástrojov Únie prostredníctvom prijímateľa a implementujú malé projekty v rámci daného malého fondu (ďalej len „**malé projekty**“).

- 6. Ak verejný príspevok nepresahuje 100 000 EUR**, príspevok z EFRR, prípadne z nástroja na financovanie vonkajšej činnosti Únie, je vo forme **jednotkových nákladov alebo jednorazových platieb alebo zahŕňa paušálne sadzby** s výnimkou projektov, v prípade ktorých podpora predstavuje štátnu pomoc.

Ak sa používa paušálne financovanie, kategórie nákladov, na ktoré sa paušálna sadzba uplatňuje, sa môžu uhradiť v súlade s [článkom 48 ods. 1 písm. a)] nariadenia (EÚ) č. [nové VN].

Schéma implementácie 2014 – 2020

Schéma implementácie 2021 – 2027

Riadenie operácie

Zásadne by hodnota prostriedkov na **prípravu operácie** nemala presahovať 5 % zo sumy pridelenej na jej riadenie. Prípravné náklady sa môžu určiť ako **jednorazová platba** v súlade s čl. 48. ods. 1. c) VN.

Podmienkou poskytnutia prostriedkov musí byť podpísanie zmluvy o poskytnutí finančného príspevku.

Náklady na zamestnancov môžu prijať formu **jednotkových nákladov** v súlade s čl. 48. ods. 1 b) VN, ktorou sa určuje výška horeuvedených nákladov na jednu osobu zamestnanú v súvislosti s realizáciou operácie. Výšky sadzieb musia byť určené na základe trhových cien a historických údajov v súlade s čl. 48, ods. 2. a) VN.

Na pokrytie **zostávajúcich nákladov** sa môže použiť **paušálna sadzba** do výšky 40 % priamych nákladov na zamestnancov v súlade s čl. 51 ods. 1 VN.

Realizácia malých projektov I. variant

System implementácie sa môže zakladať na **jednorazových platbách, ktoré budú zahŕňať všetky náklady na malý projekt.**

Hodnoty jednorazových platieb možno určiť na základe ustanovení *čl. 48. ods. 2. b) VN*. Žiadatelia malých projektov predložia **návrh rozpočtu**, ktorý po overení a vyhodnotení prevádzkovateľom FMP bude základom pre výpočet jednorazových platieb.

Realizácia malých projektov II. variant

Variant pre malé projekty, v ktorých väčšiu časť tvoria náklady na zamestnancov.

Náklady na zamestnancov v malom projekte môžu prijať formu **jednotkových nákladov** v súlade s *čl. 48. ods. 1 b) VN*, ktorou sa určuje výška horeuvedených nákladov na jednu osobu zamestnanú v súvislosti s realizáciou operácie.

Výšky sadzieb musia byť určené na základe trhových cien a historických údajov v súlade s *čl. 48, ods. 2. a) VN*.

Na pokrytie **zostávajúcich nákladov** sa môže použiť **paušálna sadzba** do výšky 40 % priamych nákladov na zamestnancov v súlade s *čl. 51 ods. 1 VN*.

Realizácia malých projektov III. variant

Náklady na realizáciu malého projektu môžu prijať formu **jednotkových nákladov** v súlade s čl. 48, ods. 1 b) VN, ktorou sa určujú priemerné náklady týkajúce sa štandardných druhov akcií v malých projektoch.

Výšky sadzieb musia byť určené na základe trhových cien a historických údajov v súlade s čl. 48, ods. 2. a) VN.

Refundácia

Podmienkou poskytnutia refundácie by malo byť dosiahnutie plánovaných výsledkov, t. j. prepojenie s ukazovateľmi výstupu a výsledku. Tento prístup musí zohľadniť určitú flexibilitu v prepojení hodnoty realizácie ukazovateľa s vyplatením paušálu. Musí existovať možnosť vyplatiť paušál v prípade dosiahnutia predpokladanej hodnoty pri zohľadnení vopred stanovenej tolerancie.

K výplate paušálu pre prevádzkovateľa FMP by došlo po odovzdaní správy so zoznamom malých projektov, ktorým by bola priradená paušálna čiastka určená v zmluve o poskytnutí finančného príspevku pre malý projekt a hodnota dosiahnutých ukazovateľov

Kontrola malých projektov

Predmetom **Kontroly** sú:

- **Správnosť metodológie** uplatňovanej pri výpočte hodnoty paušálu.
- **Dosiahnutie výstupov a výsledkov** v súlade so zmluvou o poskytnutí finančného príspevku.

Overovanie horeuvedených podmienok môže byť zabezpečené samostatne EZÚS-om alebo RO/Spoločným sekretariátom.

Problémy, ktoré je potrebné vyriešiť

Je potrebné vysvetliť **možnosť financovania malých infraštruktúrnych projektov týmto spôsobom**, pričom z návrhu predpisov nevyplýva, že je to zakázané.

Vzhľadom na vylúčenie z paušálneho systému v čl. 24, ods. 6. **v rámci malých projektov sa nesmie poskytovať štátna pomoc.**

Je potrebné potvrdiť v EK možnosť použitia návrhu rozpočtu na úrovni malého projektu (I. variant).

Otázka budovania systému ukazovateľov v kontexte prijatia paušálov typu „0 – 1“.

Instytucje Pośredniczące

Čl. 65. VN

3. Riadiaci orgán môže určiť **jeden alebo viac sprostredkovateľských orgánov** na vykonanie určitých úloh **v rámci svojej zodpovednosti**. Dohovory medzi riadiacim orgánom a sprostredkovateľskými orgánmi sa zaznamenávajú v písomnej forme.

Čl. 66. VN

1. Riadiaci orgán je zodpovedný za riadenie programu v záujme plnenia cieľov programu. Zastáva najmä tieto funkcie: (d) **vykonáva dohľad nad sprostredkovateľskými orgánmi**;

Čl. 44. EÚS

6. Ak riadiaci orgán určí sprostredkovateľský orgán v rámci programu Interreg v súlade s článkom [65 ods. 3] nariadenia EÚ [nové VN], **spostredkovateľský orgán vykonáva dané úlohy vo viac ako jednom zúčastnenom členskom štáte**, alebo v relevantných prípadoch viac ako v jednej tretej krajine, partnerskej krajine alebo ZKÚ.

Priamy programový postup

Realizácia akcií malého rozmeru chápanej ako operácia v súlade s ustanoveniami VN čl. 2. (3). Z tohto dôvodu existuje potreba uplatňovať v prípade malých projektov všeobecné pravidlá týkajúce sa spolupráce partnerov z dvoch strán hranice, z toho najmä **zásady vedúceho partnera a naplnenia štyroch kritérií spolupráce.**

Tento **model sa vyznačuje veľkou flexibilitou** vo vzťahu k predmetu malého projektu. Výzvy sa môžu vyhlasovať v **rôznych tematických osiach** primerane k zisteným potrebám. **Hodnota prostriedkov** určených na malé projekty **nemusí byť vopred určená.**

Optimálny systém implementácie by mal byť založený na **jednorazových platbách zahrňajúcich všetky náklady na malý projekt**, východiskom by mal byť čl. 48, ods. 1. VN. Tieto predpisy si vyžadujú využívanie zjednodušených metód v operáciách s celkovými nákladmi do 200 tis. €.

MINISTERSTWO
INWESTYCJI
I ROZWOJU

Ďakujem za pozornosť

